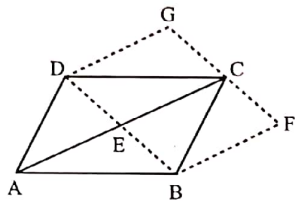
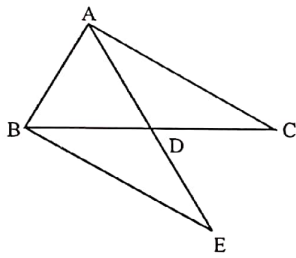

עבודת קיץ – גיאומטריה (4 יחידות)

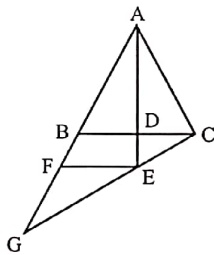
בעיות עם משולשים ומרובעים (כולל פרופורציה ודמיון)

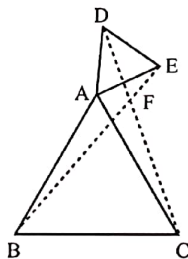
1. המרובעים ABCD ו-BFGD הם מקביליות.
נתון: $CG = CF$ (C על הקטע GF).
א. הוכח: המרובע ECGD הוא מקבילית.
ב. הוכח: אם המקבילית ABCD היא מעוין, אז המרובע ECGD הוא מלבן.

2. הנקודה D נמצאת על הצלע BC של משולש ABC, כך ש- $\angle ADB < 90^\circ$.
נקודה E נמצאת על המשך הקטע AD כך שמתקיים $AD = DE$, $AC = BE$.
א. הוכח: AD תיכון ל-BC במשולש ABC.
ב. הוכח: $S_{ABD} = S_{BDE}$.

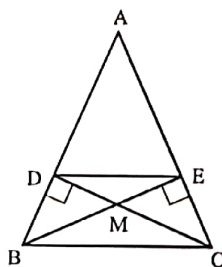

6. הנקודה D נמצאת על הצלע BC של משולש שווה-שוקיים ABC ($AB = AC$).
G היא נקודה על המשך הצלע AB. הקטע FE מקביל ל-BC.
נתון: $\frac{GF}{BF} = \frac{AG}{AC}$. הוכח: $AE \perp BC$.

7. המשולשים ABC ו-ADE הם משולשים שווים-צלעות. הקטעים BE ו-CD נחתכים בנקודה F.
א. הוכח: $BE = CD$.
ב. הוכח: $\angle ACD = \angle ABE$.
ג. חשב את הזווית BFC.

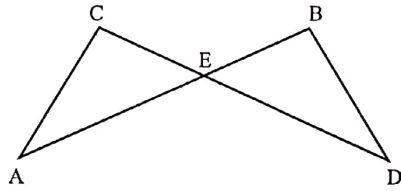
תשובה: ג. 60° .

9. במשולש שווה-שוקיים ABC ($AB = AC$), BE ו-CD הם גבהים לשוקיים. M היא נקודת המפגש בין הגבהים.
א. (1) הוכח כי $BD = EC$.
(2) הוכח כי $DE \parallel BC$.
ב. נתון: $\angle ABC = 60^\circ$. מצא את היחס $\frac{DM}{MC}$.

תשובה: ב. $\frac{1}{2}$.

11. הקטעים AB ו-CD נחתכים בנקודה E. נתון: $AE \cdot EB = CE \cdot ED$.

א. הוכח כי $\triangle AEC \sim \triangle DEB$.

ב. הוכח כי $\triangle AED \sim \triangle CEB$.

ג. נתון גם: $CB \parallel AD$.

הוכח: $\triangle AEC \cong \triangle DEB$.

ד. נתון גם: $AC \perp CE$, $\frac{AD}{CB} = \frac{5}{3}$.

3 ס"מ = CE.

(1) חשב את האורך של ED.

(2) חשב את האורך של AC.

תשובה: ד. (1) 5 ס"מ. (2) 4 ס"מ.

12. משולש ABC הוא משולש ישר-זווית

($\angle ABC = 90^\circ$). BE הוא תיכון לצלע AC,

ו-CD הוא תיכון לצלע AB.

התיכונים BE ו-CD נחתכים בנקודה F.

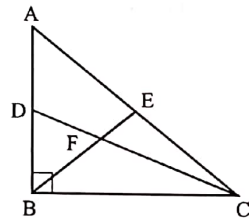
א. חשב את היחס $\frac{FB}{AC}$.

ב. חשב את היחס בין היקף המשולש BFC

להיקף המשולש EFD.

ג. נתון גם כי הנקודה M היא אמצע הקטע FC, והנקודה N היא אמצע

הקטע FB. הוכח כי המרובע DEMN הוא מקבילית.

תשובה: א. $\frac{1}{3}$. ב. 2.

13. במשולש ABC נתון: $AB = AC$, $AK = AL$.

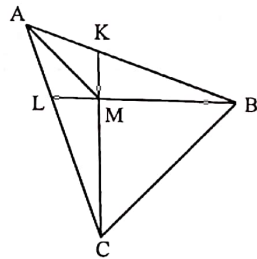
M היא נקודת המפגש בין הקטעים CK ו-BL.

א. הוכח: (1) $LB = KC$

(2) $MK = ML$

(3) $\angle MAC = \angle MAB$

ב. נתון: $\frac{CM}{MK} = \frac{7}{3}$. מצא את היחס $\frac{AB}{AL}$.

תשובה: ב. $\frac{7}{3}$.

14. בטרפז ABCD ($BC \parallel AD$) הנקודות M ו-N

הם אמצעי הבסיסים, הקטעים CN ו-DM

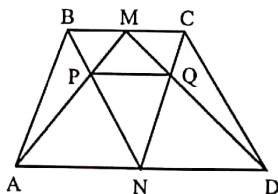
נחתכים בנקודה Q, הקטעים AM ו-BN

נחתכים בנקודה P (ראה ציור).

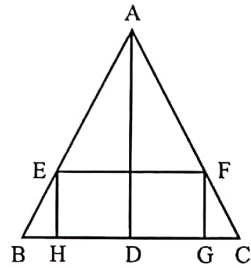
א. הוכח: $PQ \parallel AD$.

ב. נתון גם: $AD = 2a$, $BC = a$.

הבע באמצעות a את אורך הקטע PQ.

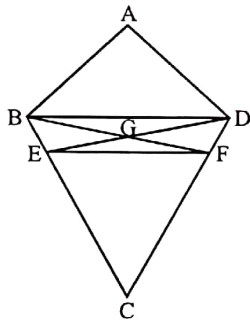

תשובה: ב. $\frac{2}{3}a$.

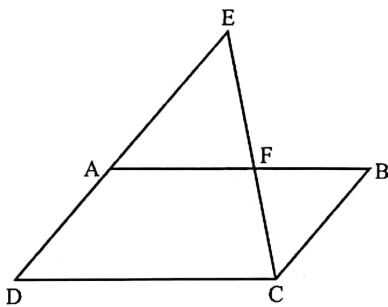

15. במשולש שווה-שוקיים ABC ($AB = AC$)
 חסום מלבן $EFGH$, כך שהאלכסון HF
 מאונך לשוק AC . AD הוא תיכון
 לבסיס BC . נתון: $AD = BC$.
 א. הוכח: $\frac{GC}{FG} = \frac{1}{2}$.
 ב. הוכח: $\triangle HGF \sim \triangle FGC$.
 ג. נתון: 10 ס"מ HG . מצא את GC .

תשובה: ג. 2.5 ס"מ.

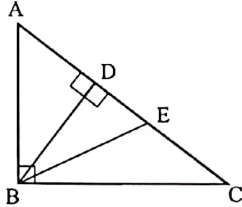
16. $ABCD$ הוא דלתון שבו $AB = AD$ ו- $BC = DC$.
 E נקודה על הצלע BC , ו- F נקודה על הצלע DC
 כך ש- DE חוצה את הזווית ADC , ו- BF חוצה
 את הזווית ABC . DE ו- BF נפגשים בנקודה G
 (ראה ציור).
 א. הוכח: (1) $GB = GD$.
 (2) $\triangle BGE \cong \triangle DGF$.
 ב. הוכח כי המרובע $DBEF$ הוא טרפז שווה-שוקיים.

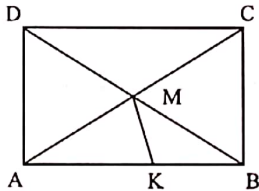
17. המרובע $ABCD$ הוא מקבילית (ראה ציור).
 א. הוכח: $\frac{BF}{FA} = \frac{AD}{AE}$.
 ב. (1) הוכח: $\frac{S_{\triangle ADF}}{S_{\triangle AEF}} = \frac{AD}{AE}$.
 (2) היעזר בסעיף א' ובתת סעיף ב' (1),
 והוכח: $S_{\triangle ADF} = S_{\triangle BEF}$.

טריגונומטריה במישור (4 יחידות)

הערה: התרגילים כוללים שימוש בפונקציות סינוס, קוסינוס וטנגנס במשולש ישר-זווית, ושימוש במשפט הסינוסים ומשפט הקוסינוסים.

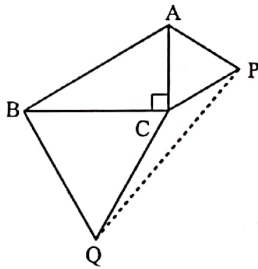

1. במשולש ישר-זווית ABC נתון: $AB = 6$ ס"מ, $\angle ABC = 90^\circ$, $\angle BAC = \alpha$.
 BD הוא גובה ליתר. BE הוא חוצה-זווית של $\angle DBC$.
 הבע את אורך הקטע EC באמצעות α .
תשובה: $6 \sin \alpha (\tan \alpha - \tan \frac{\alpha}{2})$.

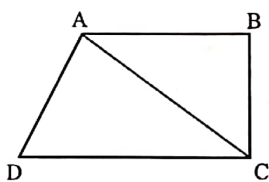

2. במלבן ABCD נתון: $AB = 8.4$ ס"מ, $AC = 10$ ס"מ, $AM = AK$.
 חשב את אורך הקטע MK.
תשובה: 2.828 ס"מ.

3. במשולש ABC נתון: $AB = 6$ ס"מ, $BC = 10$ ס"מ, $\angle ACB = 30^\circ$.
 חשב את אורך הצלע AC.
תשובה: 5.344 ס"מ או 11.98 ס"מ.

4. במשולש ישר-זווית ABC ($\angle C = 90^\circ$) נתון: $AB = 28.3$ ס"מ, $\angle ABC = 32^\circ$.
 על הניצבים AC ו-BC בנו משולשים שווי-צלעות ACP ו-BCQ.
 חשב את אורך הקטע PQ.
תשובה: 37.74 ס"מ.

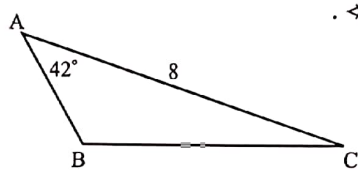

5. ABCD הוא טרפז ישר-זווית ($BC \perp DC$, $AB \parallel CD$). נתון: $AC = CD$, $\angle ACD = \alpha$.
 א. הבע באמצעות α את היחס בין שטח המשולש ACD לשטח המשולש ABC.
 ב. חשב את היחס הנ"ל כאשר $\alpha = 60^\circ$.

תשובה: א. $\frac{1}{\cos \alpha}$. ב. 2.

7. אורך צלע במשולש הוא 15 ס"מ ואחת הזוויות שלידה היא 68° . אורך חוצה-זווית זו הוא 11 ס"מ. חשב את האורך של שתי הצלעות האחרות.

תשובה: 15.26 ס"מ, 11.90 ס"מ.

8. במשולש ABC נתון: $AC = 8$ ס"מ, $\angle A = 42^\circ$. והצלע BC ארוכה ב-5 ס"מ מהצלע AB.
 א. חשב את אורך הצלע BC.
 ב. BD הוא תיכון לצלע AC.
 חשב את שטח המשולש BCD.

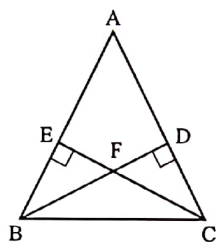
תשובה: א. 6.782 ס"מ. ב. 2.385 סמ"ר.

10. במשולש ABC נתון: $AB = 2AC$, $\angle BAC = 120^\circ$. מצא את גודלן של הזוויות B ו-C.

תשובה: 19.11° , 40.89° .

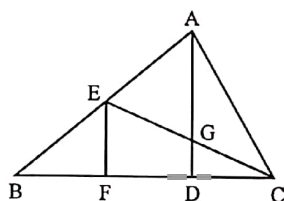
בעיות המשלבות גיאומטריה וטריגונומטריה

השאלות הבאות משלבות ידע מגיאומטריה וטריגונומטריה.

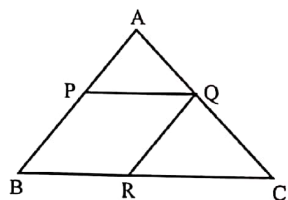
1. במשולש ABC, BD ו-CE הם גבהים לצלעות AC ו-AB. נתון: $BD = CE$.
 א. הוכח: המשולש ABC הוא שווה-שוקיים.
 ב. נתון: $DC = 5$ ס"מ, $CE = 8$ ס"מ. חשב את הזווית BAC.

תשובה: ב. 64.01° .

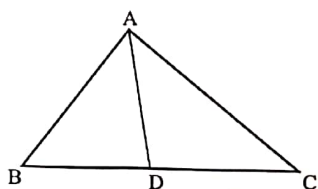
2. AD הוא הגובה ל-BC במשולש ABC. EF הוא הגובה ל-BC במשולש EBC. נתון: $BF = FD = DC$.
 א. הוכח: $AG = 3DG$.
 ב. נתון: $DF = 2DG$. חשב את הזווית ACG.

תשובה: ב. 36.87° .

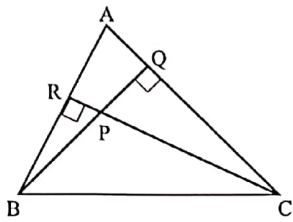
3. במשולש ABC חסום מעוין BPQR. נתון: $BP = 4.8$ ס"מ, $BC = 12$ ס"מ.
 א. מצא את אורך הצלע AB.
 ב. נתון גם: $\angle BAC = 72^\circ$. חשב את אורך הקטע CQ.

תשובה: א. 8 ס"מ. ב. 7.051 ס"מ.

5. AD הוא חוצה-זווית A במשולש ABC (ראה ציור). נתון: $\angle BAC = 50^\circ$, $BD = 4$ ס"מ, $DC = 5$ ס"מ.
 א. מצא את היחס בין הצלע AC לצלע AB.
 ב. מצא את אורך הצלע AB.

תשובה: א. 5:4. ב. 9.207 ס"מ.

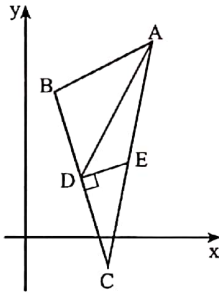
9. ABC משולש BQ ו-CR הם גבהים במשולש
 הנחתכים בנקודה P. נתון: $9 \text{ ס"מ} = CP$, $6 \text{ ס"מ} = BP$, $8 \text{ ס"מ}^2 = S_{BPR}$, $BR > PR$.
 א. הוכח: $\triangle BPR \sim \triangle CPQ$.
 ב. חשב את שטח המשולש CPQ.
 ג. חשב את הזווית PCQ.

תשובה: ב. 18 ס"מ. ג. 31.37° .

הנדסה אנליטית (4 יחידות)

1. במשולש ABC משוואת הצלע BC היא $y = \frac{1}{4}x + \frac{11}{4}$. נתון: $A(-1;11)$.
 AD הוא הגובה לצלע BC. מצא את שיעורי הנקודה D.
 תשובה: (1;3).

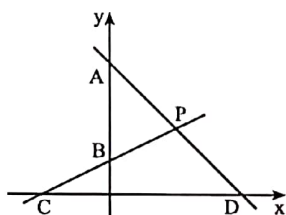
2. במשולש ABC משוואת הגובה לצלע AB היא $y = 2x - 5$ ומשוואת הגובה לצלע AC היא $3y - x = 0$.
 אחד מקדוקדי המשולש הוא בנקודה (13;-9).
 א. איזה מקדוקדי המשולש הוא בנקודה (13;-9)?
 ב. מצא את שני הקדוקדים האחרים של המשולש.
 תשובה: א. A. ב. $B(-3;-1)$, $C(7;9)$.

3. במשולש ABC DE הוא אנך אמצעי לצלע BC.
 משוואת התיכון AD היא $y = \frac{5}{3}x - \frac{4}{3}$.
 משוואת DE היא $y = \frac{1}{3}x + \frac{4}{3}$.
 משוואת הצלע AB היא $y = \frac{1}{2}x + \frac{9}{2}$.
 מצא את שיעורי הקדוקדים A, B ו-C.
 תשובה: $A(5;7)$, $B(1;5)$, $C(3;-1)$.

4. במשולש ABC משוואת הצלע AB היא $y = 3x - 5$. נתון: $B(4;7)$.
 משוואת התיכון CD לצלע AB היא $y = -x + 15$.
 א. מצא את שיעורי הקדוקד A. ב. הוכח: $S_{ADC} = S_{BDC}$.
 תשובה: א. (6;13).

5. א. מצא את הנקודות על הישר $y = x + 2$ שמרחקן מהנקודה (7;8) הוא 5.
 ב. מצא נקודה על הישר $x = 4$ הנמצאת במרחק שווה מהנקודות $E(1;9)$ ו- $F(6;4)$.
 תשובה: א. (10;12) או (3;5). ב. (4;6).

6. בציור מתוארים הישרים AD ו-BC.
 הנחתכים בנקודה $P(6;6)$.
 משוואת הישר BC היא $y = mx + 3$.
 שטח המשולש ABP הוא 27 יח"ר.
 א. מצא את הערך של m.
 ב. חשב את שטח המרובע BODP (O - ראשית הצירים).
 תשובה: א. $\frac{1}{2}$. ב. 45 יח"ר.

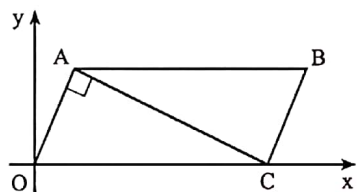
7. המשולש ABC הוא ישר-זווית. משוואת היתר AC היא $y = -\frac{1}{3}x + 7$ ומשוואת הניצב BC היא $y = 2x$. הנקודה D(-2;1) נמצאת על הניצב AB.
 א. מצא את שיעורי הקדקוד A.
 ב. מצא את משוואת הגובה ליתר AC.
תשובה: א. (-42;21). ב. $y = 3x$.

8. במשולש ישר-זווית ABC, הזווית ACB היא ישרה. נתון: $A = (0;6)$, $B = (21;9)$ והקדקוד C נמצא על ציר ה-x. מהם שיעורי הקדקוד C?
 מצא את שני הפתרונות האפשריים, C_1 ו- C_2 .
תשובה: (3;0) או (18;0).

9. במשולש שווה-שוקיים ABC ($AB = AC$) נתון: $C(-1;14)$, $B(3;16)$. מצא את שיעורי הקדקוד A, אם נתון שהוא נמצא על הישר $y = 9$. מצא את משוואת הגובה לשוק AC.
תשובה: א. (4;9). ב. $y = x + 13$.

10. ABC הוא משולש ישר-זווית ושווה-שוקיים ($\sphericalangle C = 90^\circ$). נתון: $B(4;1)$, $C(8;3)$. מצא את משוואת הניצב AC. מצא את שיעורי הנקודה A (שני פתרונות).
תשובה: א. $y = -2x + 19$. ב. (6;7) או (10;-1).

11. במקבילית ABCD משוואת הצלע AB היא $y = \frac{1}{3}x + 7$ ומשוואת הצלע AD היא $y = -2x - 7$. אלכסוני המקבילית נפגשים בנקודה (3;4.5). מצא את שיעורי קדקודי המקבילית.
תשובה: $A(-6;5)$, $B(9;10)$, $C(12;4)$, $D(-3;-1)$.

12. נתונה מקבילית OABC. קדקוד O בראשית הצירים. משוואת הצלע AB היא $y = 4$. נתון: $\sphericalangle OAC = 90^\circ$, $C(10;0)$. מצא את שיעורים של הקדקוד A (רשום את שתי האפשרויות). חשב את שטח המקבילית, עבור כל אחת מהאפשרויות שמצאת בסעיף א'.

תשובה: א. (2;4) או (8;4). ב. 40 יח"ר או 40 יח"ר.

13. ABCD הוא מלבן ששנייהם מקדקודיו הם $A(1;2)$ ו- $B(-1;-2)$. האלכסון AC נמצא על הישר $7x + ky = 15$. מצא את הערך של k. מצא את שני הקדקודים האחרים של המלבן.
תשובה: א. 4. ב. $C(5;-5)$, $D(7;-1)$.

14. ABCD הוא מלבן ששנייהם מקדקודיו הם $A(-3;-2)$ ו- $D(-4;2)$. אורך הצלע AB הוא $2\sqrt{17}$. מצא את שיעורי הקדקוד B. רשום את שתי האפשרויות. מצא את שיעורי הקדקוד C. רשום את שתי האפשרויות.

תשובה: א. $(5;0)$ או $(-11;-4)$. ב. $(4;4)$ או $(-12;0)$.

15. במעוין ABCD, שניים מהקדקודים הם $A(3;1)$ ו- $B(7;4)$. משוואת האלכסון AC היא $y=2x-5$. מצא את שיעורי הקדקודים C ו- D.

תשובה: $C(7;9)$, $D(3;6)$.

16. במעוין ABCD האלכסון AC מונח על הישר $y=2x-8$, הצלע AB מונחת על הישר $y=-8x+2$. אלכסוני המעוין נחתכים על ציר ה- x.
א. מצא את קדקודי המעוין.
ב. חשב את שטח המעוין.

תשובה: א. $A(1;-6)$, $B(0;2)$, $C(7;6)$, $D(8;-2)$. ב. 60.

17. שני קדקודים סמוכים של ריבוע הם בנקודות $A(1;4)$ ו- $B(3;4)$.
א. מצא את משוואת הצלע BC.
ב. מצא את שיעורי הקדקוד C (שתי אפשרויות).

תשובה: א. $x=3$. ב. $(3;6)$ או $(3;2)$.

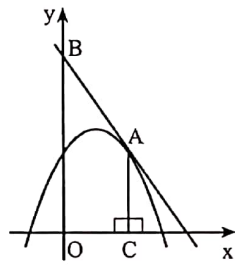
18. קדקודי המרובע ABCD הם: $A(8;6)$, $B(12;4)$, $C(11;1)$, $D(5;4)$.
א. הוכח שהמרובע הוא טרפז.
ב. חשב את אורך הגובה היורד מקדקוד A לצלע DC.
ג. חשב את שטח הטרפז.

תשובה: ב. $\sqrt{9.8}$. ג. 17.5.

חשבון דיפרנציאלי – פולינומים (4 יחידות)

1. הישר $y=5$ חותך את הפרבולה $y=x^2+1$ בשתי נקודות.
 א. מצא את משוואות המשיקים לפרבולה בנקודות אלה.
 ב. מצא את נקודת החיתוך בין שני המשיקים שמצאת בסעיף א'.
תשובה: א. $y=4x-3$, $y=-4x-3$. ב. $(0;-3)$.

2. לגרף הפונקציה $y=-x^2+2x+3$ מעבירים משיק בנקודה $A(2;3)$. המשיק חותך את ציר ה- y בנקודה B . מנקודה A מורידים אנך AC לציר ה- x . חשב את שטח הטרפז $ABOC$ (O - ראשית הצירים).
תשובה: 10.

3. הישר $y=2x+4$ משיק לגרף הפונקציה $f(x)=x^2+8x+c$. מצא את ערכו של c .
תשובה: 13.

4. לגרף הפונקציה $y=ax^2+1$ מעבירים משיק בנקודה $x=1$. א. הבע באמצעות a את משוואת המשיק.
 ב. המשיק שמצאת בסעיף א' חותך את ציר ה- x בנקודה שבה $x=2$. מצא את a .
תשובה: א. $y=2ax+1-a$. ב. $-\frac{1}{3}$.

חקור את הפונקציות הבאות על פי הסעיפים הבאים ומצא:
 א. תחום הגדרה. ב. נקודות מינימום ומקסימום. ג. תחומי עלייה וירידה.
 ד. נקודות חיתוך עם הצירים. ה. שרטט את גרף הפונקציה.

5. $y=x(12-x^2)$ .6 $y=x^4-18x^2+32$

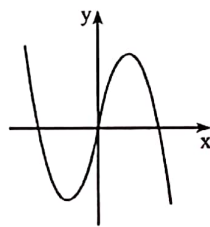
7. נתונה הפונקציה $f(x)=-x^3+15x^2-63x+49$.
 א. חקור את הפונקציה ומצא: תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה, נקודת חיתוך עם ציר ה- y .
 ב. הראה שאחת מנקודות החיתוך של הפונקציה עם ציר ה- x היא $(1;0)$.
 ג. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
 ד. כמה נקודות משותפות יש לגרף הפונקציה ולציר ה- x ?

8. חקור את הפונקציה $y=3x^4-8x^3+6x^2$ ומצא: א. תחום הגדרה. ב. נקודות מינימום ומקסימום. ג. תחומי עלייה וירידה. ד. נקודות חיתוך עם הצירים. ה. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

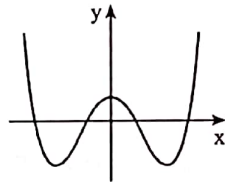
9. נתונה הפונקציה $y = x^4 - 4x^2$.
 א. חקור את הפונקציה ומצא: תחום הגדרה, נקודות קיצון, נקודות חיתוך עם הצירים.
 ב. מצא את תחומי החיוביות והשליליות של הפונקציה.
 ג. מצא לאילו ערכים של k , הפונקציה חותכת את הישר $y = k$:
 (1) ב-4 נקודות. (2) ב-3 נקודות. (3) ב-2 נקודות. (4) באף נקודה.

10. לפונקציה $f(x) = -\frac{x^3}{3} - x^2 + mx + 10$ יש נקודת קיצון ב- $x = 1$.
 א. מצא את m .
 ב. מצא את נקודות המקסימום והמינימום של הפונקציה, ושרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
 ג. מצא כמה פתרונות יש למשוואה $f(x) - 13 = 0$.

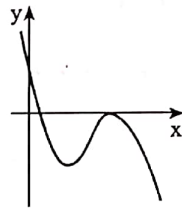
תשובות:

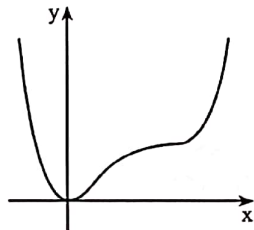
5. א. כל x .
 ב. $(2; 16)$ מקסימום, $(-2; -16)$ מינימום.
 ג. עלייה: $-2 < x < 2$,
 ירידה: $x < -2$ או $x > 2$.
 ד. $(-3.464; 0)$, $(3.464; 0)$, $(0; 0)$.

6. א. כל x .
 ב. $(3; -49)$ מינימום, $(0; 32)$ מקסימום,
 מינימום $(-3; -49)$.
 ג. עלייה: $x > 3$ או $-3 < x < 0$,
 ירידה: $0 < x < 3$ או $x < -3$.
 ד. $(-\sqrt{2}; 0)$, $(\sqrt{2}; 0)$, $(-4; 0)$, $(4; 0)$, $(0; 32)$.

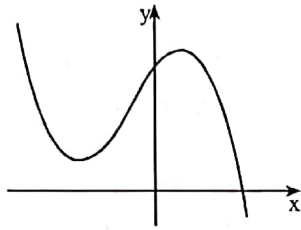

7. א. תחום הגדרה: כל x .
 נקודות קיצון: $(3; -32)$ מינימום,
 מקסימום $(7; 0)$.
 עלייה: $3 < x < 7$; ירידה: $x > 7$ או $x < 3$.
 נקודת חיתוך: $(0; 49)$.
 ד. בשתי נקודות.

8. א. כל x .
 ב. $(0; 0)$ מינימום.
 ג. עלייה: $x > 0$, ירידה: $x < 0$.
 ד. $(0; 0)$.

9. א. תחום הגדרה: כל x . נקודות קיצון: $(\sqrt{2}; -4)$ מינימום, $(0; 0)$ מקסימום,
 $(-\sqrt{2}; -4)$ מינימום. נקודות חיתוך: $(2; 0)$, $(0; 0)$, $(-2; 0)$.
 ב. חיוביות: $x > 2$ או $x < -2$, שליליות: $-2 < x < 2$, $x \neq 0$.
 ג. (1) $-4 < k < 0$. (2) $k = 0$. (3) $k > 0$ או $k = -4$. (4) $k < -4$.

10. א. 3.
 ב. $(1; 11\frac{2}{3})$ מקסימום, $(-3; 1)$ מינימום.
 ג. פתרון אחד.

11. הפונקציה $y = x^3 - 15x^2 + 48x - 3$ מוגדרת בקטע $[0, 11]$.
 א. מצא את הערך הגדול ביותר ואת הערך הקטן ביותר של הפונקציה.
 ב. הסבר מדוע גרף הפונקציה חותך את ציר ה- x בשלוש נקודות שונות.
תשובה: א. $41, -67$.

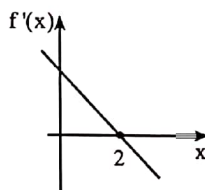
12. מצא את משוואת המשיק לפונקציה $y = (x^2 - 8)^5$ בנקודה $x = 3$.
תשובה: $y = 30x - 89$.

13. לגרף הפונקציה $y = (x + 4)^3$ מעבירים שני משיקים בעלי שיפוע 3.
 א. מצא את שיעורי נקודות ההשקה.
 ב. מצא את משוואות המשיקים.

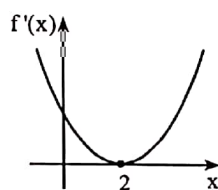
תשובה: א. $(-3; 1), (-5; -1)$. ב. $y = 3x + 10, y = 3x + 14$.

14. מצא עבור הפונקציה $y = (x^2 - 6x)^3$:
 א. נקודות מינימום ומקסימום. ב. תחומי עלייה וירידה.
 ג. נקודות חיתוך עם הצירים. ד. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

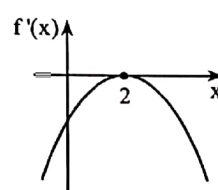
15. לפונקציה $f(x)$ יש רק נקודת קיצון אחת והיא נקודת מקסימום ב- $x = 2$.
 א. מהו הסימן של פונקציית הנגזרת $f'(x)$ עבור $x < 2$?
 ב. איזה מן הגרפים הבאים $(1, 2, 3, 4)$ יכול לתאר את גרף הנגזרת $f'(x)$ של הפונקציה $f(x)$? נמק את בחירתך.

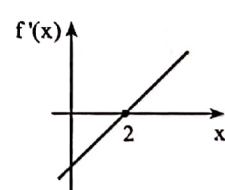
גרף 1

גרף 2

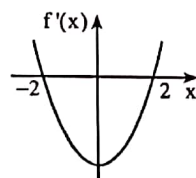

גרף 3

גרף 4

16. לפונקציה $g(x)$ יש שתי נקודות קיצון בלבד. נקודת מקסימום ב- $x = -1$ ונקודת מינימום ב- $x = 5$. שרטט גרף של הפונקציה הנגזרת $g'(x)$.

17. בצויר מתואר גרף הנגזרת $f'(x)$ של פונקציה $f(x)$.

א. מצא את תחומי העלייה והירידה

של הפונקציה $f(x)$.

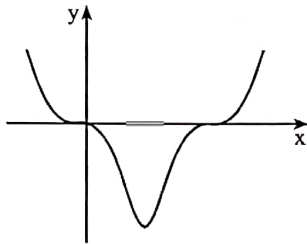
ב. מצא את שיעורי ה- x של נקודות הקיצון

של הפונקציה $f(x)$ וקבע את סוג הקיצון.

ג. נתון גם: $f(0) = 0$. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$.

18. נתונה הפונקציה $y = x^2 + 4ax - 5a^2$, $a > 0$.
- א. מצא: תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה, נקודות חיתוך עם הצירים (במידת הצורך, הבע תשובותיך באמצעות a).
- ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
- ג. נתון כי המרחק בין שתי נקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם ציר ה- x הוא 8. מהי נקודת החיתוך של הגרף עם ציר ה- y ?

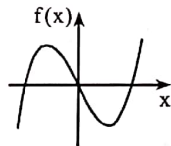
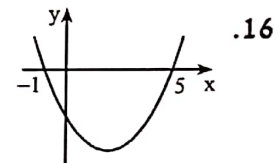
תשובות:

14. א. $(3; -729)$ מינימום.

- ב. עלייה: $x > 3$, ירידה: $x < 3$.
- ג. א. $(0; 0)$, $(6; 0)$.

15. א. חיובי. ב. גרף 1.

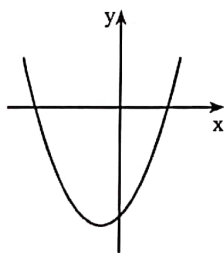

ג.

17. א. עלייה: $x > 2$ או $x < -2$,

ירידה: $-2 < x < 2$.

ב. $x = -2$ מקסימום, $x = 2$ מינימום.

18. א. תחום הגדרה: כל x .

נקודות קיצון: $(-2a; -9a^2)$ מינימום.

תחומי עלייה: $x > -2a$, תחומי ירידה: $x < -2a$.

נקודות חיתוך: $(0; -5a^2)$, $(a; 0)$, $(-5a; 0)$.

ג. $(0; -8\frac{8}{9})$.

עבודת קיץ – פונקציות רציונליות (4 יחידות)

1. נתונה הפונקציה $y = \frac{x^2 + 8x}{x^2 + 8}$.
- א. מצא: תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה, נקודות חיתוך עם הצירים, אסימפטוטות מקבילות לצירים.
  - ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
  - ג. מצא לאילו ערכים של k , הישר $y = k$ חותך את גרף הפונקציה: (1) בנקודה אחת. (2) בשתי נקודות. (3) באף נקודה.
2. לגרף הפונקציה $f(x) = \frac{2x^2 + ax}{x^2 - 7x + 10}$ יש נקודת קיצון ב- $x = 3$.
- א. מצא את a .
  - ב. חקור את הפונקציה ומצא: תחום הגדרה, נקודות חיתוך עם הצירים, תחומי עלייה וירידה, נקודות קיצון, אסימפטוטות מקבילות לצירים.
  - ג. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
  - ד. בכל אחת משתי נקודות הקיצון של הפונקציה מעבירים משיק לגרף הפונקציה. חשב את המרחק בין שני המשיקים.
3. הישר $x = -1$ הוא אסימפטוטה לפונקציה $y = \frac{ax + 16}{x^2 - 3x - b}$. בנקודה $x = 2$ לפונקציה יש נקודת קיצון.
- א. מצא את a ואת b .
  - ב. מצא: תחום הגדרה, נקודות חיתוך עם הצירים, אסימפטוטות מקבילות לצירים, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה.
  - ג. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
  - ד. דרך כל אחת משתי נקודות הקיצון של הפונקציה מעבירים ישר המקביל לציר ה- x וישר המקביל לציר ה- y . ארבעת הישרים הני"ל יוצרים מלבן. חשב את שטח המלבן.
4. לפונקציה $f(x) = \frac{ax^2 + 8x - 28}{x^2 - 4}$ יש אסימפטוטה אופקית $y = 2$.
- א. מצא את a .
  - ב. מצא: תחום הגדרה, נקודות חיתוך עם הצירים, אסימפטוטות מקבילות לצירים, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה.
  - ג. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
  - ד. (1) מצא את נקודת החיתוך בין גרף הפונקציה לבין האסימפטוטה האופקית של הפונקציה.
(2) מצא לאילו ערכי x גרף הפונקציה נמצא מעל האסימפטוטה האופקית שלו.
5. לפונקציה $f(x) = \frac{2x^3 + ax}{x^2 - 1}$ יש מינימום בנקודה $x = 2$.
- א. מצא את הערך של הפרמטר a .
  - ב. מצא את האסימפטוטות של הפונקציה המקבילות לצירים.
  - ג. מצא את נקודות המינימום והמקסימום של הפונקציה.
  - ד. כמה פתרונות יש למשוואה $f(x) = 7$?

6. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{Ax^2 + x - 2}{x^2 - x - 2}$.

בנקודה שבה $x = 1$ שיפוע המשיק הוא $-\frac{3}{2}$.

א. מצא את הפונקציה $f(x)$.

ב. מצא אסימפטוטות לפונקציה המקבילות לצירים.

ג. הפונקציה $g(x)$ מקיימת: $g(x) = 3f(x) + k$. האסימפטוטה האופקית

של הפונקציה $g(x)$ היא $y = 5$. מצא את הערך של k .

7. גרף הפונקציה $f(x) = \frac{x^2 - x - m}{x^2}$ חותך את האסימפטוטה האופקית שלו

ב- $x = -2$.

א. מצא את m .

ב. מצא תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה,

נקודות חיתוך עם הצירים, אסימפטוטות מקבילות לצירים.

ג. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

ד. מצא לאילו ערכים של k , יש למשוואה $f(x) = k$:

(1) פתרון אחד. (2) שני פתרונות. (3) אף פתרון.

8. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x-2}{x^2 - kx}$.

תחום ההגדרה של הפונקציה הוא $x \neq 0, x \neq 5$.

א. מצא את הערך של k .

ב. הוכח שהפונקציה יורדת בכל תחום הגדרתה.

ג. מצא את נקודות החיתוך של הפונקציה עם הצירים ואת האסימפטוטות

של הפונקציה המקבילות לצירים.

ד. מהם תחומי החיוביות והשליליות של הפונקציה?

ה. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

9. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x-k}{x-3}, k \neq 3$.

א. מצא את תחום ההגדרה של הפונקציה.

ב. לאילו ערכים של k הפונקציה $f(x)$ יורדת לכל x בתחום ההגדרה?

ג. ישר המשיק לגרף הפונקציה בנקודה שבה $x = k$ מקביל לישר המשיק

לגרף הפונקציה בנקודה שבה $x = 5$. מצא את הערך של k ,

אם נתון כי הפונקציה יורדת לכל x בתחום ההגדרה.

10. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x^2 - k}{x^2 - 9}, (k \neq 9)$.

א. מצא את שיעור ה- x של נקודת הקיצון של הפונקציה

והבע באמצעות k את שיעור ה- y של הנקודה.

ב. ישר המשיק לפונקציה בנקודה שבה $y = 2$ מקביל לציר ה- x .

מצא את הערך של k .

ג. הוכח שפונקציה $f(x)$ היא פונקציה זוגית.

11. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$.

- א. מצא: (1) תחום הגדרה. (2) נקודות קיצון. (3) תחומי עלייה וירידה.
 (4) נקודות חיתוך עם הצירים. (5) אסימפטוטות מקבילות לצירים.
 ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

- ג. נתונה הפונקציה $g(x) = \frac{-1}{1-x^2}$. בהסתמך על סעיפים א' ו-ב' בלבד
 (כלומר מבלי לחקור את הפונקציה $g(x)$) מצא את נקודת הקיצון של
 הפונקציה $g(x)$ וקבע את סוג הקיצון.

12. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{-8x}{x^2+4}$.

- א. מצא: (1) תחום הגדרה. (2) נקודות קיצון. (3) תחומי עלייה וירידה.
 (4) נקודות חיתוך עם הצירים. (5) אסימפטוטות מקבילות לצירים.
 ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
 ג. הפונקציה $g(x)$ היא נגזרת של הפונקציה $f(x)$, כלומר $g(x) = f'(x)$.
 שרטט בתחום $-2 \leq x \leq 2$ את גרף הפונקציה $g(x)$.
 הנח שבתחום הנ"ל יש לפונקציה $g(x)$ נקודת קיצון אחת בלבד.

13. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x^2}{3-x}$.

- א. מצא: (1) תחום הגדרה. (2) נקודות קיצון. (3) תחומי עלייה וירידה,
 (4) נקודות חיתוך עם הצירים. (5) אסימפטוטות מקבילות לצירים.
 ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.
 ג. מצא את התחום שבו הפונקציה $f(x)$ שלילית וגם הנגזרת $f'(x)$ שלילית.

14. נתונה הפונקציה $y = \frac{1}{x^2 - 2kx}$, $k > 0$. הבע באמצעות k את שיעורי

נקודת הקיצון של הפונקציה וקבע את סוג הקיצון.

15. נתונה הפונקציה $y = \frac{x^2}{x+a}$ ($a > 0$).

- א. חקור את הפונקציה ומצא: תחום הגדרה, נקודות חיתוך
 עם הצירים, אסימפטוטות מקבילות לצירים, נקודות קיצון,
 תחומי עלייה וירידה (במידת הצורך הבע באמצעות a).
 ב. שרטט סקיצה של גרף הפונקציה.

תשובות:

1. א. תחום הגדרה: כל x .

נקודות קיצון: $(4; 2)$ מקסימום, $(-2; -1)$ מינימום.

עלייה: $-2 < x < 4$, ירידה: $x > 4$ או $x < -2$.

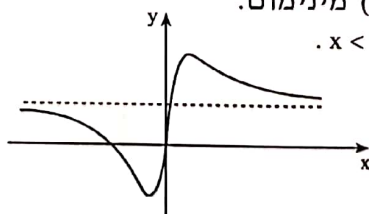
נקודות חיתוך: $(0; 0)$, $(-8; 0)$.

אסימפטוטות: $y = 1$.

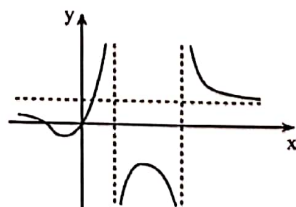
ג. (1) $k = 1$ או $k = 2$ או $k = -1$.

(2) $-1 < k < 2$, $k \neq 1$.

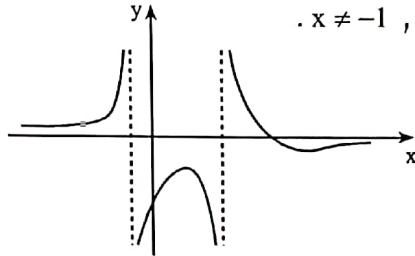
(3) $k < -1$ או $k > 2$.

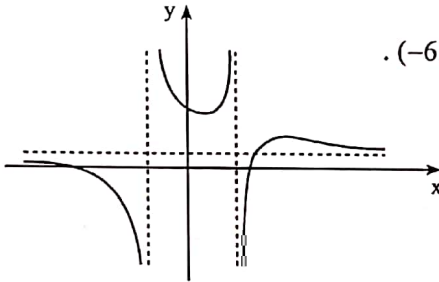
2. א. 6. ב. תחום הגדרה: $x \neq 5$, $x \neq 2$.

- נקודות חיתוך: $(-3;0)$, $(0;0)$.
 עלייה: $-1 < x < 2$ או $2 < x < 3$.
 ירידה: $x < -1$ או $3 < x < 5$ או $x > 5$.
 מקסימום $(3; -18)$, מינימום $(-1; -\frac{2}{9})$.
 אסימפטוטות: $x=2$, $x=5$, $y=2$. ד. $17\frac{7}{9}$.

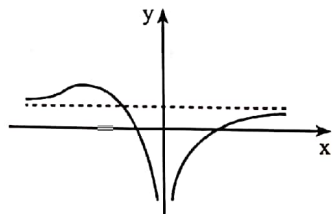
3. א. $a = -2$, $b = 4$. ב. תחום הגדרה: $x \neq -1$, $x \neq 4$.
 נקודות חיתוך: $(8;0)$, $(0;-4)$.
 אסימפטוטות: $x = -1$, $x = 4$, $y = 0$.
 נקודות קיצון: $(2;-2)$ מקסימום, $(14;-0.08)$ מינימום.
 עלייה: $x > 14$ או $-1 < x < 2$ או $x < -1$.
 ירידה: $4 < x < 14$ או $2 < x < 4$. ד. 23.04 .

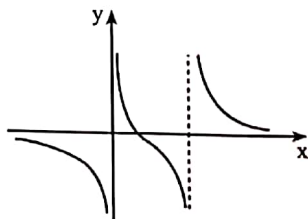
4. א. 2. ב. תחום הגדרה: $x \neq -2$, $x \neq 2$.
 נקודות חיתוך: $(-6.243;0)$, $(2.243;0)$, $(0;7)$.
 אסימפטוטות: $x = -2$, $x = 2$, $y = 2$.
 נקודות קיצון: $(4;3)$ מקסימום, $(1;6)$ מינימום.
 עלייה: $2 < x < 4$.
 ירידה: $1 < x < 2$ או $x > 4$ או $-2 < x < 1$.
 ד. $(1; 2.5)$, $(2; 2.5)$ או $-2 < x < 2$.

5. א. 1.6. ב. $x = -1$, $x = 1$. ג. $(2; 6.4)$ מינימום, $(-2; -6.4)$ מקסימום.
 ד. שלושה.

6. א. $f(x) = \frac{x^2 + x - 2}{x^2 - x - 2}$. ב. $x = 2$, $x = -1$, $y = 1$. ג. 2.

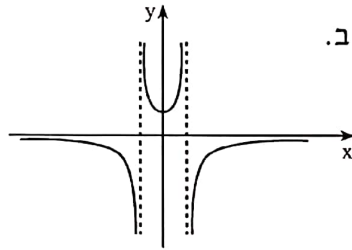

7. א. $m = 2$. ב. תחום הגדרה: $x \neq 0$.
 נקודות קיצון: $(-4; 1\frac{1}{8})$ מקסימום.
 עלייה: $x < -4$ או $x > 0$, ירידה: $-4 < x < 0$.
 נקודות חיתוך: $(-1;0)$, $(2;0)$.
 אסימפטוטות: $x = 0$, $y = 1$.
 ד. (1) $k = 1$ או $k = 1\frac{1}{8}$. (2) $k < 1\frac{1}{8}$, $k \neq 1$. (3) $k > 1\frac{1}{8}$.

8. א. 5. ג. נקודות חיתוך: $(2;0)$.
 אסימפטוטות: $x = 0$, $x = 5$, $y = 0$.
 ד. חיוביות: $0 < x < 2$ או $x > 5$.
 שליליות: $x < 0$ או $2 < x < 5$.
 9. א. $x \neq 3$. ב. $k < 3$. ג. 1.

10. א. $y = \frac{k}{9}, x = 0$. ב. 18.

ב.

11. א. $x \neq -1, x \neq 1$ (1)

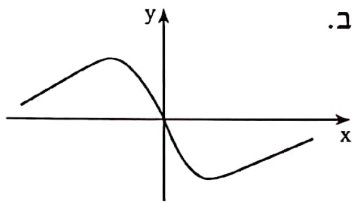
(2) מינימום. (0;1)

(3) עלייה: $x > 1$ או $0 < x < 1$;

ירידה: $-1 < x < 0$ או $x < -1$.

(4) (0;1) . (5) $x = -1, x = 1, y = 0$.

ג. (0;-1) מקסימום.

ב.

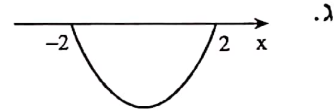
12. א. (1) כל x .

(2) (2;-2) מקסימום, (2;-2) מינימום.

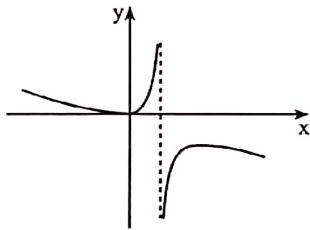
(3) עלייה: $x > 2$ או $x < -2$,

ירידה: $-2 < x < 2$.

(4) (0;0) . (5) $y = 0$.

ג.

ב.

13. א. (1) $x \neq 3$.

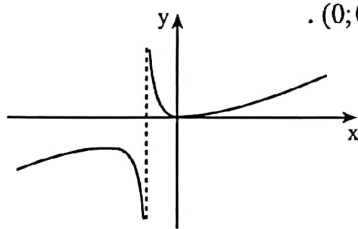
(2) (0;0) מינימום, (6;-12) מקסימום.

(3) עלייה: $3 < x < 6$ או $0 < x < 3$;

ירידה: $x > 6$ או $x < 0$.

(4) (0;0) . (5) $x = 3$. ג. $x > 6$.

14. $(k; -\frac{1}{k^2})$ מקסימום.

15. א. תחום הגדרה: $x \neq -a$. נקודות חיתוך: (0;0) .

אסימפטוטות: $x = -a$.

נקודות קיצון: (0;0) מינימום,

(-2a;-4a) מקסימום.

עלייה: $x > 0$ או $x < -2a$;

ירידה: $-a < x < 0$ או $-2a < x < -a$.